

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

مرکز مطالعات و توسعه آموزش

طرح درس

نام درس: بهداشت مدارس و دانش آموزان	تعداد واحد (نظری- عملی): ۱/۵ واحد نظری ۰/۵ واحد عملی
نیمسال تحصیلی ارائه درس: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	مدرس: دکتر رضا فاریابی
رشته تخصصی مدرس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	آخرین مدرک تحصیلی مدرس: دکترای تخصصی PhD
مقطع و رشته تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی	تعداد دانشجو: ۱۴
نام دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی ۱۳۹۹
<p>شرح درس: بهداشت مدارس و دانش آموزان درسی است که پس از فراگیری آن دانشجویان به عنوان کارشناسان بهداشت عمومی توانمندی لازم را برای نیازسنجی، اولویت بندی مشکلات، تدوین استراتژی، طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات در حوزه بهداشت مدارس و مراکز آموزشی فراگرفته و همچنین توانایی لازم جهت انجام معاینات دانش آموزان، غربالگری و انجام مراقبتهای دانش آموزان شناسایی دانش آموزان نیازمند مراقبت ویژه را کسب می نمایند. به بیانی دیگر با فراگیری کامل این درس روش اصولی علمی و منطقی حل مشکلات و معضلات حوزه بهداشت مدارس را یاد گرفته و قادر خواهند شد با نوعی تفکر سیستماتیک (منظم و علمی) به حل معضلات حوزه بهداشت مدارس و مراکز آموزشی و پیشگیری از بیماریهای واگیر و غیر واگیر و همچنین سوانح و حوادث در مدارس بپردازند. انتظار می رود دانشجویان با دقت دروس را مطالعه نموده، تکالیف را بموقع انجام داده و بموقع و هر جلسه در کلاسهای حضوری شرکت نمایند. بلافاصله در حین یا پس از هر جلسه کلاس سؤالات خود را مطرح و اشکالات احتمالی را برطرف نمایند.</p>	

جلسه: اول

عنوان: کلیات و تعاریف

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

علت اهمیت درس بهداشت مدارس را توضیح دهند

بهداشت مدارس را تعریف کنند

بهداشت مدارس را تعریف کنند

دانش آموز را تعریف کنند

مدرسه را تعریف کنند

اهداف بهداشت مدارس را توضیح دهید

تاریخچه بهداشت مدارس را در چند کشور و ایران شرح دهند

وظایف حوزه مدیریت سلامت جوانان و مدارس را توضیح دهند

برنامه های حوزه مدیریت سلامت جوانان و مدارس را شرح دهند

اجزای برنامه های سلامت مدارس جامع را نام ببرند

ابعاد خدمات و وظایف بهداشت مدارس و مربی بهداشت مدارس را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوم

عنوان: اصول پیشگیری از بیماریها و سوانح و حوادث در مدرسه

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

سطوح اول و دوم و سوم بهداشتی مدارس را توضیح دهند.

۶ اقدام اساسی اولین سطح پیشگیری را لیست نمایند

۳ اقدام اساسی دومین سطح پیشگیری را لیست نمایند

۴ اقدام اساسی سومین سطح پیشگیری را توضیح دهند

بیماریهای شایع در دوران مدرسه در دانش آموزان را دسته بندی کرده و نام ببرند

ابعاد گوناگون سوانح و حوادث در مدرسه را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:
تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سوم

عنوان: بهداشت محیط مدارس

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

ضوابط محل احداث مدرسه را توضیح دهند

ضوابط تعیین اندازه میز و نیمکت، تخته سیاه، نور، گرما، آبخوری، دستشویی، توالت را توضیح دهند

شرایط یک بوفه بهداشتی در مدرسه را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: چهارم

عنوان: رشد و تکامل در سنین مدرسه، تغذیه و فعالیت فیزیکی در دانش آموزان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

مهمترین ابعاد سلامت جسمی در بهداشت مدارس را توضیح دهند

اهمیت رشد و تکامل دانش آموزان را شرح دهند

عوامل موثر بر رشد و تکامل را توضیح دهند

نقش تغذیه صحیح در رشد و تکامل دانش آموزان را شرح دهند

نقش فعالیت فیزیکی در رشد و تکامل دانش آموزان را شرح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: پنجم

عنوان: بیماریهای شایع در دانش آموزان ۱

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عامل، راه انتقال، علائم، دوره کمون، جداسازی، پیشگیری و درمان در بیماریهای ویروسی شایع در دانش آموزان را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده با حرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهند
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کنند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: ششم

عنوان: بیماریهای شایع در دانش آموزان ۲

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عامل، راه انتقال، علائم، دوره کمون، جداسازی، پیشگیری و درمان در بیماریهای باکتریایی شایع در دانش آموزان را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده با حرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه، ارائه سمینار کلاسی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفتم

عنوان: بیماریهای شایع در مدارس ۳

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عامل، راه انتقال، علائم، دوره کمون، جداسازی، پیشگیری و درمان در بیماریهای انگلی شایع در دانش آموزان را توضیح دهند
عامل، راه انتقال، علائم، دوره کمون، جداسازی، پیشگیری و درمان در بیماریهای قارچی شایع در دانش آموزان را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با روش حل مسئله، بحث گروهی، بارش افکار و یادگیری الکترونیک بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هشتم

عنوان: دانش آموزان نیازمند مراقبت ویژه

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

مراقبت های ویژه آسم را توضیح دهند

مراقبت های ویژه صرع را توضیح دهند

مراقبت های ویژه دیابت را توضیح دهند

مراقبت های ویژه تب روماتیسمی را توضیح دهند

مراقبت های ویژه هموفیلی را توضیح دهند

مراقبت های ویژه ناهنجاریهای قلبی عروقی را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کتد

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: نهم

عنوان: آموزش بهداشت در مدارس

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

علت اهمیت مدارس برای اجرای آموزش بهداشت را شرح دهند
برنامه‌ریزی آموزش بهداشت در مدارس را توضیح دهند
معیارهایی که بیشتر می‌تواند نیاز آموزش‌های بهداشتی دانش‌آموزان را مشخص کند را توضیح دهند
روشهای آموزش بهداشت در مدارس را شرح دهند
ارزشیابی آموزش بهداشت در مدارس را توضیح دهند
آموزش بهداشت در مقاطع مختلف تحصیلی را شرح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده با حرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث‌های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی‌های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ‌تاپ، پاورپوینت

جلسه: دهم

عنوان: بهداشت روان و مهارت‌های زندگی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

اقدامات بهداشت روان دانش‌آموزان را با توجه به سطوح مختلف پیشگیری توضیح دهند

اختلالات رفتاری شایع در دانش آموزان را شرح دهند

مدارس مروج سلامت را شرح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: یازدهم

عنوان: ناهنجاریهای اسکلتی در دانش آموزان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

انواع پوسچرهای ناصحیح در دانش آموزان را شرح دهند

انواع ناهنجاریهای اسکلتی در دانش آموزان را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوازدهم

عنوان: معاینات روتین دانش آموزان و فعالیتهای بهداشت مدارس در مراکز بهداشتی درمانی و آموزشگاهها

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

معاینات روتین دانش آموزان (قد و زن- دهان و دندان) را توضیح دهد
فرم های مربوط به معاینات و شناسنامه سلامت دانش آموز را توضیح دهد

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کلاس درس وارونه

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سیزدهم

عنوان: معاینات روتین دانش آموزان و فعالیتهای بهداشت مدارس در مراکز بهداشتی درمانی و آموزشگاهها ۲

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

معاینات روتین دانش آموزان (بینایی سنجی - شنوایی سنجی - ناهنجاری های اسکلتی عضلانی) را توضیح دهد
فرم های مربوط به معاینات و شناسنامه سلامت دانش آموز را توضیح دهد

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینارکلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد
دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: چهاردهم

عنوان: طرح های ویژه مدارس

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

طرح غربالگری دانش آموزان را شرح دهند

طرح مکمل یاری را در دانش آموزان پایه های مختلف توضیح دهند

طرح پدیکولوز را توضیح دهند

طرح شیر مدارس را توضیح دهند

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد

دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کتد

روانی-حرکتی:

دانشجو سمینار کلاسی مرتبط با درس را به خوبی و با درگیر کردن همکلاسی های خود ارائه دهد

دانشجو تکالیف ارائه شده مرتبط با درس را به خوبی ارائه دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: پانزدهم

عنوان: انجام معاینات و مراقبتهای روتین دانش آموزان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

تشکیل پرونده مراقبتی و آشنایی با فعالیتهای بهداشت مدارس در مراکز بهداشتی درمانی و مدرسه را به خوبی انجام دهند
با سامانه سبب قسمت ثبت و پیگیری مراقبتهای دانش آموزان به خوبی کار کنند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: شانزدهم

عنوان: انجام معاینات و مراقبتهای روتین دانش آموزان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کند

روانی-حرکتی:

بینایی سنجی درمدارس را به خوبی انجام دهد
شنوایی سنجی در مدارس را به خوبی انجام دهد

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفدهم

عنوان: معاینه دهان و دندان دانش آموزان

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

عاطفی:

دانشجو در تمام مباحث تدریس شده باحرکت سر و برقراری تماس چشمی نسبت به موضوعات این جلسه توجه نشان دهد
دانشجو در تمامی بحث های گروهی مرتبط با درس بطور فعال شرکت کتد

روانی-حرکتی:

دهان و دندان دانش آموزان را به خوبی و طبق روشهای فراگرفته شده در درس بهداشت دهان و دندان معاینه کنند
شماره دندان، شیری یا آسیایی بودن دندان دانش آموزان را تشخیص دهند
DMFT را در دانش آموزان مدارس براساس معاینه محاسبه کنند
بهداشت دهان و دندان و روش صحیح مسواک زدن و نخ دندان کشیدن را به خوبی آموزش دهند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی:
تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

شیوه ارزشیابی

نوع ارزشیابی	فعالیت	سهم نمره از ۱۰۰ درصد
تکوینی	انجام تکالیف	۵
	پاسخ به سوالات کلاسی	۱۰
	رعایت اخلاق حرفه ای	۵
	آزمون میان ترم	۴۰
تراکمی	آزمون پایان ترم	۴۰

آزمون (الکترونیک) به صورت سوالات چند گزینه ای، سوالات پاسخ کوتاه، معرفی کیس و سوالات پاسخ کوتاه در مورد آن

منابع درس

بهداشت مدارس دکتر نوری
بهداشت مدارس و ارتقاء سلامت دکتر فرخنده امین شکروی
کتاب جامع بهداشت عمومی ، تالیف اساتید دانشگاه علوم پزشکی کشور ، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

4- دستورالعمل های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۵- سایتهای WHO و CDC و...